

[Justitsministeren.]

sonlig følte jeg mig glad over dette; thi naar man ser paa de Forslag, der i den øvrige Verden, som Udviklingen har været de senere Aar, fremsættes af Partier, der betragtes som yderliggaaende, gaar de tværtimod ud paa at gøre det meget besværligere for dem, der vil kritisere de ansvarlige, men til Gengæld styrke de ansvarliges Magt saa meget som muligt. Det glæder mig, at Det frie Folkeparti slet ikke slaar ind paa denne Linie, men holder sig til den gode gamle demokratiske Tanke fra 1906 og et Par Aar opefter. Men det var altsaa nogle rent personlige Indtryk, jeg ikke kunde lade være at give Udtryk for her.

Mellem de demokratiske Partier, hvortil i sin Tid det daværende Højre jo ikke hørte, har der altid været Enighed om, at man burde opfylde Grundlovens Bud om en særlig Lov om Ministeransvarlighed. Spørgsmaalet har ogsaa ud fra denne positive Indstilling, som det rigtigt blev gengivet af det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen ved Forelæggelsen, været Genstand for Forhandling her paa Rigsdagen, navnlig i Aarene 1905—10. Jeg har gennemgaaet disse Forhandlinger, og det viser sig, at det særlig er mellem det daværende Højre, der ikke kunde lide Bestemmelserne i §§ 7—8, og de øvrige Partier paa Rigsdagen, Uenigheden stod. Det resulterede i, at der fremsattes to forskellige Forslag i 1909—10, et, som tiltalte Folketingets store Flertal, og et, som tiltalte Landstinget. Derved strandede Sagen. Justitsminister Høgsbro fremsatte det Forslag, der er vedtaget her i 1906. Højre gik imod Forslaget og holdt sig til Landstingets Affattelse, medens de andre Partier enedes om at fremme Høgsbros Forslag, der vedtoges uforandret i 1910. Forslaget fremsattes derefter af Justitsminister Zable i Landstinget, der sendte det i Udvalg, og dette Udvalg har endnu ikke sluttet sit Arbejde, saavidt jeg kan se, i Løbet af de 26 Aar, der derefter er gaaet.

Ser man paa Forholdene i Øjeblikket, maa jeg sige, at Tidspunktet er jo lidt ejendommeligt til at fremsætte et saadant Forslag. Jeg tænker ikke her paa, at Forslaget i sig selv efter 25—30 Aars Forløb er noget forældet i Formen og Udtryksmaade og bør ændres i forskellige Henseender, hvorfor det under alle Omstændigheder burde gennemses i et Udvalg, men jeg tænker her paa det mere reelle: at der netop for Tiden drøftes Nedsættelse af en Kommission til Revision af Grundloven. Nu er det ikke min Mening og heller ikke Regeringens Mening at ville antyde, at Bestemmelserne i

en ny Grundlov om Ministeransvarlighed kunde antages at falde bort; det tror jeg ikke paa, men det vil være meget ejendommeligt at udarbejde et Lovforslag om Ministeransvarlighed samtidig med, at der sidder en Grundlovskommission og overvejer de nærmere Regler om Etkammersystem, Rigsret, foreløbige Love o. s. v., der kan have Indflydelse ogsaa paa disse Bestemmelser; saa hvis det høje Folketing bestemmer, hvad jeg finder er naturligt, at man vil se nærmere paa det af Det frie Folkeparti rejste Spørgsmaal i et Udvalg, vil jeg paa Regeringens Vegne gøre opmærksom paa, at netop Grundlovsrevisionen vil kunne faa Indflydelse paa det nærmere Indhold af et saadant Forslag om Ministrenes Ansvarlighed og det i ret afgørende Henseender.

Jens Thomsen: Ved Forelæggelsen af Lovforslaget fremsatte mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen, en udførlig Redegørelse og Motivering, og da det ærede Medlem paa Grund af Sygdom er forhindret i at være til Stede, skal jeg i det væsentlige indskrænke mig til at henvise til Forelæggelsestalen.

Jeg skal da henvise til Grundlovens § 12, der siger, at Ministrene er ansvarlige for Regeringens Førelse, og at deres Ansvarlighed bestemmes ved Lov. Alene denne Grundlovsparagraf skulde være nok til at forpligte Regeringen til at gennemføre en Ministeransvarlighedslov. Nu hører vi ganske vist her af den højtærede Justitsminister, at det sidste Udvalg, der er nedsat om dette Spørgsmaal for 26 Aar siden, endnu ikke har tilendebragt sit Arbejde! Regeringen bør imidlertid ikke indskrænke sig til at følge Grundloven, hvor den giver Rettigheder, men Loven bør ogsaa følges, hvor den giver Forpligtelser. Man naar dog til den Erkendelse, at den nuværende Regering har betydelig større Kærlighed til de Grundlovsparagraffer, der giver den Magt, end til dem, der giver den Pligter, men hvis der ikke samtidig tages et tilbørligt Hensyn til Pligterne, undergraves det parlamentariske Styre.

Vi har for nylig i dette høje Ting set, at den højtærede Landbrugsminister gennem Domsafsigtelse blev overbevist om, at Ministeren over for Rigsdagen havde taget Ansvaret for en Erklæring, der af Retten blev betegnet som i Bund og Grund vildeledende og urigtig, men til Trods derfor kunde Ministeren ikke drives til at erkende sin Fejltagelse og give Tinget en Undskyldning for Fejltagelsen. Regeringspartierne har jo den parlamentariske Magt her i Tinget, og denne benyttes til at beskytte Mi-